

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 13. De Sacramento Evcharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

isset verum Sacramentum. Contrarium tamen Lutherus Petilianum Donatistam docuit.

IX. Nonum dogma est, Confirmationem esse Sacramentum à Christo institutum. Uti tum ex S. Scriptura Luc. ult. *Sedet in cervice, quoad usque induamini* & *alio*. Tum ex Conciliis, & SS. Patribus probari potest. Contra hoc dogma pugnant Novatiani, Donatistæ, Waldenses & multi ex Lutheranis & Calvinistis.

X. Decimum dogma est, Ministrum Sacramenti ordinarium esse solum Episcopum, uti Concilia & SS. Patres communi consensu docent & vel ex eo etiam probatur confirmatio sit complementum Baptismi, & ad salutem militiam Christianam, atque adeo à primario Ministro peragi debeat. Contrarius tamen error est Calvini, Kemnitii & aliorum, hoc officium etiam Presbyteris simplicibus concedentium.

§. XIII.

De Sacramento Eucharistiæ.

I. Primum dogma est, in alio SS. Eucharistiæ Sacramento post panis & vini consecrationem, Dominum IESUM Christum, verum Deum ac hominem realiter ac substantialiter, sub specie illarum rerum contineri absque substantia panis & vini. Uti Concilium Trid. S. 13. can. 1. definiuit & colligitur ex illo Jo. 6. *Panis, quem ego dabo, caro mea est promissa*. Et ex ipsis formæ consecrationis verbis: *Hoc est corpus meum*. Huic dogmati se opponunt Simoniani & Manichei, Gnostici, Arcontici, Donatistæ, Albigenes, negantes se corpus Christi. Deinde Calvinus & Zwinglii, dum duntaxat signum ibidem contineri dicebant. Idem Lutherus cum asseclis, qui panem cum corpore manere contendit.

II. Secundum dogma est, sub qualibet specie quantumcumque parva totum Christum contineri. Concilium Tridentinum can. 3. traditio, & Scripturae 6. docent. Contrarium tamen sentiunt Calvinus

Wiclef, & alii, negantes, Christum posse in Evcharistia existere, nisi occupet locum.

III. Tertium dogma est, corpus Christi in Evcharistia adesse per veram conversionem substantiæ panis in corpus Christi, & vini in sanguinem Christi, quæ conversio postea Transubstantiatio appellata est; quia sic Concilia & SS. PP. ex veritate verborum consecrationis colligunt. Contrarium docent Berengarius & Lutherani volentes panem cum corpore manere, & verè etiam hypostatice Christum uniri, ita ut dici possit: *Panis est corpus Christi.*

IV. Quartum dogma est, corpus Christi etiam peracta consecratione permanere sub speciebus, nec Sacramentum hoc in usu duntaxat consistere. Ita Tridentinum Sess. 13. can. 4. Contra hoc tamen dogma Bucerus, Calvinus, Petrus Martyr, & Illyricus contendunt, panem & vinum tantum esse Sacramentum, quando bibuntur, aut comeduntur.

V. Quintum dogma est, pro Calicis materia vinum aqua mixtum esse offerendum, uti ex constanti traditione SS. Patrum habetur. Huic dogmati contrariam hæresin docuerunt in primis Ebionitæ, Tatiani, & Aquarii solam aquam sobrietatis prætextu consecrari debere asserentes. Item Armeni & Lutherus solum vinum sine aqua consecrandum dicentes.

VI. Sextum dogma est, ministrum Evcharistiæ consecreti solum Presbyterum, sive bonum, sive malum, esse; uti habetur ex recepta traditione & consensu Ecclesiæ. Contra hoc dogma pugnant Lutherus, asserens etiam Diabolum alidè consecrare posse; & Wiclefus dubitans, an possit laicus Sacerdos consecrare, & id non possit bonus Laicus.

VII. Septimum dogma est, effectum Evcharistiæ esse spiritualiter pascere & nutrire sumentem, non autem peccata mortalium per se remittere; quia semper Evcharistia negatur indignis, seu peccatoribus notoriis, quod signum est, remissionem peccatorum non esse primum effectum Evcharistiæ. Huic tamen dogmati se opponit Lutherus, docens primum effectum illius esse peccatorum remissionem, atque adeo, quò plura quis peccata habet, tantò a-

ptio-

ptiorem esse ad communionem, modò credat, sibi peccata remitti.

VIII. Octavum dogma est, Eucharistiam sub una specie æquè legitimè, ac si sub duabus speciebus sumeretur, accipi; cum sub bina specie totus Christus non magis, quam sub una reperitur. Contrarium tamen docent passim Sacramentarii & Lutherani dicentes sub pane solum corpus, & sub vino solum sanguinem reperiri.

IX. Nonum dogma est, Christum in Eucharistia presentem verè cultu Latræ esse adorandum; uti Concilium Tridentinum Sess. 13. can. 6. definivit, & merito. Quod verè etiam Deitas ob unionem cum corpore Christi respicitur. Huic tamen dogmati perniciter contradicunt Lutherani & Calvinistæ asserentes, Christum in usu duntaxat esse in Sacramente adesse.

X. Decimum dogma est, Missam à Catholicis non solum esse verum sacrificium, uti Bellarminus lib. 2. cap. 1. fusè probat tum ex variis S. Scripturæ textibus: tum ex figura Agni Paschalis & veterum Sacrificiorum: tum ex prophetiis Prophetarum: tum ex verbis institutionis in Missa: tum ex traditione Patrum: tum ex Altariis: tum ex conjunctione Religionis cum Sacrificio: tum ex conjunctione legis Christianæ cum Mosaica: tum ex distinctione Sacramenti & Sacrificii: tum ex Ecclesiæ consensu. Quod tamen hoc Sacrificium omnes Hæretici Neoterici negant. Bellarmino l. c. c. 5.

XI. Undecimum dogma est, Sacrificium Missæ verè propitiatorium esse, cum non minus, ac ante passionem Christi, continet hostiam DEO gratissimam, & præsertim officium sit pro peccatis hostiam offerre. Quod docent Lutherus & Calvinus cum omnibus Catholicis volentes Eucharistiam largo duntaxat modo dici posse, in quantum scilicet distributio & communicatio fit in honorem DEI, & in gratiarum actionem pro Christi.

XII. Duodecimum dogma est, Sacrificium Missæ pro mortuis etiam licitè & utiliter offerri; cum

Sacrificium atque adeò non minus pro defunctis offerri queat, quàm Judas Machabæus olim 2. Mach. 12. Sacrificium pro defunctis offerri jussit. Contrarium tamen hodie passim affirmant Hæretici.

XIII. Decimum tertium dogma est, missas privatas, in quibus solus sacerdos communicat, licitè & laudabiliter à pluribus Sacerdotibus eodem die celebrari; si enim ex veteri Ecclesiæ usu, & ipsa ratione Sacrificii probatur, si enim antiqua Sacrificia plura eodem die & loco offerre licebat, quidni multò magis Sacrificium hoc à Solis Sacerdotibus sæpius in die celebrari queat? Negant tamen eas licitas esse Kemnitius, & passim moderni Hæretici.

XIV. Decimum quartum dogma est, Missam neque in vulgari lingua celebrandam, neque quoad omnia clara voce pronunciandam; cum non sit primariò ad Populum instituenda, sed ad Deum colendum, variæque dona ab eo impetranda instituta; atque adeò necesse non sit, ut Populus omnia verba intelligat; sed potiùs reverentiam Mysterii deceat aliqua submissè dici, & non sæpiùs ad aures vulgi efferri, ut S. Basilius l. de Spir. S. c. 27. monet. Contradiciunt tamen constanter Lutherani, passim in vulgari lingua totam missam clara voce legentes.

XV. Decimum sextum dogma est, Cæremonias in Sacrificio missæ adhiberi solitas, & pias, & utiles, ac laudabiles esse, uti fusè de singulis tum ex antiqua consuetudine, tum ex variis testimoniis probat Bellarminus l. 6. c. 14. & seq. Execrantur tamen has ferè omnes Cæremonias Calvinistæ cum suo Authore. Lutherus verò missam tantò magis Christianam esse ait, quò simplicior, id est, similiorem missæ Christi, carentem vestium, gestuum, cantuum &c. apparatu.

§. XIV.

De Pœnitentiæ Sacramento.

I. De hac Catholica fides sequentià proponit dogmata, primum est, Pœnitentiam in lege gratiæ signis externis constitutam, accedente verbo Absolutionis esse verum & prodictum Sacramentum; uti tum ex illis Christi verbis

Jo. 20.